

— APOKRYFY —
NOWEGO TESTAMENTU

TOM II

Apostołowie

CZĘŚĆ II

Bartłomiej, Filip, Jakub Mniejszy,
Jakub Większy, Judasz, Maciej, Mateusz, Szymon
i Juda Tadeusz, Ewangelści, uczniowie Pańscy

Spis treści

SKRÓTY	705
--------------	-----

Rozdział VII. ŚW. BARTŁOMIEJ

(przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	711
1. Wstęp ogólny	711
2. Łacińskie Męczeństwo św. Bartłomieja (Ps. Abdiasz ks. 8[8])	716
3. Skrót Męczeństwa świętych Bartłomieja i Judy, Apostołów Chrystusa ..	727
a. Wstęp	727
b. Męczeństwa świętych Bartłomieja i Judy, Apostołów Chrystusa	727
4. Etiopskie Przepowiadanie Bartłomieja w mieście Oazy i Męczeństwo Bartłomieja (omówienie)	734

Rozdział VIII. ŚW. FILIP APOSTOŁ

1. Wstęp ogólny (ks. M. Starowieyski)	737
2. Greckie Dzieje Apostoła Filipa (przekł. i oprac. J. Kozłowski)	744
3. Łacińskie Męczeństwo św. Filipa (3[12] księga Ps. Abdiasza) (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	831
a. Wstęp	831
b. Męczeństwo św. Apostoła Filipa	831

Rozdział IX. ŚW. JAKUB MNIEJSZY, BRAT PAŃSKI

(ks. M. Starowieyski)	835
1. Wstęp ogólny	835
2. Męczeństwo Jakuba, Brata Pańskiego (Ps. Abdiasz 2[6])	838

Rozdział X. ŚW. JAKUB WIĘKSZY

(przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	843
1. Wstęp	844
2. Życie i męka	849
a. Łacińska Legenda Maior	849
b. Greckie Dzieje św. Jakuba	858
c. Omówienie etiopskich Dziejów i Męczeństwa św. Jakuba	863
3. Legenda hiszpańska	865
a. Legenda o powstaniu sanktuarium „Sancta Maria de Pilari” w Saragossie	865
b. Łacińska translacja (poszerzony List Papieża Leona)	868
c. Ormiańska Historia Jakuba Apostoła	870
d. Ormiańska Historia Jakuba i Jana	876

Rozdział XI. JUDASZ	879
I. Wstęp ogólny (ks. Marek Starowieyski)	880
II. Ewangelia Judasza (wstęp ks. A. Tondera, przekład i opracowanie ks. W. Myszor)	887
a. Wstęp	887
b. Ewangelia Judasza	895
III. Teksty o Judaszu zaczerpnięte z apokryfów i innych utworów (opracowanie ks. M. Starowieyski)	907
1. Narodziny i historia Judasza według „Złotej Legendy”, Jakuba de Voragine	907
2. Dzieciństwo Judasza wedle <i>Ewangelii dzieciństwa arabskiej</i>	910
3. Z życia Judasza	911
a. Słowa Judasza u św. Ireneusza († 202)	911
b. Judasz w czasie cudownego rozmnożenia chleba, według fragmentów koptyjskich	911
4. Judasz w czasie męki Zbawiciela	912
a. Rola żony Judasza w jego zdradzie	912
b. Zdrada Judasza i syn Józefa z Arymatei według koptyjskiej Księgi zmartwychwstania Jezusa Chrystusa przez Bartłomieja	913
c. Dzieje trzydziestu srebrników – streszczenie z dzieła Jana z Hildesheim, „Historia trium Regum” (XV w.)	913
d. Śmierć Judasza według greckiej <i>Ewangelii Nikodema</i>	914
e. Śmierć Judasza według rękopisu łacińskiego z XIV w.	915
f. Judasz według <i>Opowiadania Józefa z Arymatei</i>	916
g. Judasz według etiopskiego <i>Męczeństwa Pilata</i>	918
h. Judasz według mużulmańskiej <i>Ewangelii Barnaby</i>	918
i. Dzieje zdrady Judasza wedle etiopskiej <i>Księgi koguta</i>	924
j. Śmierć Judasza według Papiasza	931
5. Losy Judasza po śmierci	932
a. Judasz według koptyjskich <i>Dziejów Andrzeja i Pawła</i> (streszczenie)	932
b. Judasz według koptyjskiej <i>Księgi zmartwychwstania Jezusa</i> <i>Chrystusa przez Bartłomieja</i>	933
c. Judasz według łacińskiej <i>Żeglugi św. Brendana Opata (IX w.)</i>	935
 Rozdział XII. ŚW. MACIEJ (ks. M. Starowieyski)	
1. Wstęp ogólny	939
2. Arabska Modlitwa Maryi Dziewicy w Batr'os	941
a. Wstęp	941
b. Modlitwa Maryi Dziewicy w Batr'os	942
 Rozdział XIII. ŚW. MATEUSZ (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	
1. Wstęp ogólny	957

2. Greckie Męczeństwo św. Mateusza Apostoła	963
a. Wstęp	963
b. Męczeństwo św. Mateusza Apostoła	963
3. Łacińskie Męczeństwo Apostoła św. Mateusza (9[7] ks. Ps. Abdiasza)	975
a. Wstęp	975
b. Męczeństwo Apostoła św. Mateusza	976
4. Omówienie Etiopskich Dziejów św. Mateusza	990
a. Dzieje Mateusza w mieście Kahnat	990
b. Męczeństwo św. Mateusza w Partii	991
 Rozdział XIV. ŚW. SZYMON I JUDA-TADEUSZ	
A. ŚW. SZYMON I JUDA – TADEUSZ	993
1. Wstęp ogólny (ks. M. Starowieyski)	993
2. Łacińskie Męczeństwo Szymona i Judy (wstęp, oprac., przekł. ks. M. Starowieyski)	998
a. Wstęp	998
b. Męczeństwo św. Apostołów Szymona Kananejczyka i Judy	999
B. ŚW. SZYMON APOSTOŁ	1013
1. Etiopskie Nauczanie i Męczeństwo św. Szymona (przekł. W. Witakowski, wstęp i oprac. ks. M. Starowieyski)	1013
a. Wstęp	1013
b. Nauczanie i Męczeństwo św. Szymona	1014
2. Koptyjska legenda o Szymonie i Teonoe (przekł. i oprac. ks. W. Myszor)	1019
a. Wstęp	1019
b. [Dnia] 8 [miesiąca] Epep. Jesus. Chrystus	1022
C. ŚW. JUDA-TADEUSZ APOSTOŁ I LEGENDA EDESKA	1033
1. Wstęp ogólny: Legenda Edeska św. Tadeusz Apostoł (ks. M. Starowieyski)	1033
2. Świadectwo Euzebiusza z Cezarei († 339) (przekł. bp A. Lisiecki, oprac. ks. M. Starowieyski)	1038
a. Wstęp	1038
b. Tekst Korespondencji według Euzebiusza	1039
3. Nauka Addaja (wstęp ks. M. Starowieyski, przekł. W. Witakowski, oprac. ci sami autorzy)	1043
a. Wstęp	1043
b. Nauka Addaja	1044
4. Greckie Dzieje św. Tadeusza (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	1075
a. Wstęp	1075
b. Dzieje świętego Apostoła Tadeusza, jednego z Dwunastu	1076
5. Grecki List Abgara (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	1082
a. Wstęp	1082
b. List Abgara, toparchy Edessy	1082
6. Armeńskie Dzieje św. Tadeusza (omów. ks. M. Starowieyski)	1087

Rozdział XV. UTWORY DOTYCZĄCE EWANGELISTÓW

1. Św. Mateusz	1091
2. Św. Marek Ewangelista (przekł., oprac. ks. M. Starowieyski)	1091
a. Wstęp	1091
b. Męczeństwo św. Apostoła i Ewangelisty Marka w Aleksandrii	1095
3. Św. Łukasz	1101
a. Wstęp (ks. M. Starowieyski)	1101
b. Męczeństwo świętego Łukasza Ewangelisty (przekł. W. Witakowski, oprac. ks. M. Starowieyski)	1104
4. Św. Jan Ewangelista	1109

Rozdział XVI. UTWORY DOTYCZĄCE UCZNIÓW

PAŃSKICH I APOSTOLSKICH	1111
1. Św. Akwila (przekł. i oprac. ks. R. Rumianek)	1111
1. Wstęp	1111
2. Dzieje i męczeństwo św. Akwili	1112
2. Św. Barnaba (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	1120
1. Wstęp	1120
2. Wędrowki i Męczeństwo świętego Barnaby Apostoła	1130
3. Aleksander Mnich, Panegiryk św. Barnaby (streszczenie) (oprac. ks. M. Starowieyski)	1138
3. Św. Szczepan	1141
1. Wstęp (ks. A. Strus, SDB †)	1141
2. Męczeństwo świętego Szczepana – rkps ambrożyński (przekł. i oprac. J. Kozłowski)	1147
3. Męczeństwo św. Szczepana – rkps eskurialski (przekł. i oprac. J. Kozłowski)	1154
4. Dzieje narodzenia i wychowania św. Szczepana (ks. M. Starowieyski)	1162
a. Wstęp	1162
b. Dzieje narodzenia i wychowania św. Szczepana	1163
5. Dodatek: Lucjan z Kaphargamala, Objawienie św. Szczepana (wersja A) (przekł. D. Kosior, oprac. ks. M. Starowieyski)	1167
Wstęp	1167
Objawienie Świętego Szczepana	1168
4. Św. Tymoteusz (przekł. O. Jurewicz; oprac.) (ks. M. Starowieyski)	1173
1. Wstęp	1173
2. Męczeństwo Tymoteusza Apostoła	1174
a. Streszczenie (oprac. ks. M. Starowieyski)	1174
b. Streszczenie Focjusza, <i>Biblioteka</i> , Kodeks 254, (przekł. O. Jurewicz)	1175
5. Św. Tytus	1177
1. Wstęp (ks. M. Starowieyski)	1177
2. Legenda Kreteńska Świętego Tytusa (ks. R. Zawadzki)	1179

Rozdział XVII. Dzieła ogólne o Apostołach i uczniach apostołskich	1185
1. Żywoty i spisy Apostołów (przekł. i oprac. ks. M. Starowieyski)	1185
1. Wstęp	1185
2. Imiona Apostołów	1191
a. Imiona dwunastu Apostołów, gdzie głosili ewangelię Chrystusa i jak umarli (Ps. Epifaniusz)	1191
b. O siedemdziesięciu Apostołach	1196
c. Dodatek, Miejsca biskupstwa Siedemdziesięciu	1204
3. Brewiarz Apostołów	1206
4. Imiona dwunastu Apostołów i ich rodziców	1208
5. O chrzcie świętych Apostołów i Bogarodzicy	1209
6. W sprawie Apostołów, którzy byli żonaci, a którzy nimi nie byli ...	1210
7. Wiadomości o miejscach [pochowania] świętych Apostołów	1211
8. Imiona biskupów konsekrowanych przez Apostołów (z Konstytucji apostołskich)	1212
9. Kamienie – symbole Apostołów	1213
10. Wiersz o Apostołach	1214
11. Apostołowie – autorzy Składu Apostołskiego	1214
a. Według św. Pirmina (VIII w.)	1214
b. Z Sakramentarza Gallikańskiego (VII w.)	1215
c. Apostołowie i Prorocy	1216
12. Spisy Apostołów z <i>Psalterza manichejskiego</i>	1217
a. Z Psalmu Heraklidesa 5: Do dziewic	1217
b. Z Psalmu Heraklidesa 6	1218
2. Nauka Apostołów (NAp) (przekł. i oprac. W. Witakowski)	1220
1. Wstęp	1220
2. Nauka Apostołów	1221
 Bibliografia	 1231
Indeks biblijny	1305
Indeks imion	1331
Indeks geograficzny	1359